პროლეტარეთა ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 58 (20094) ხუთშაბათი, 3 მარტი, 1988 წელი. ◆ ფასი 3 კაპ.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

1 მარტს გამართულ სხდომაზე საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს განიხილა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1988 წლის თებერვლის პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესრულების ორგანიზაციისათვის პირველი რიგის ღონისძიებათა საკითხი.

რესპუბლიკის პარტიულ ორგანიზაციებს დაეკალთ განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმონ გარდაქმნის კადამყოფი ეტაპის იდეოლოგიური უზრუნველყოფის ამოცანათა გადაწყვეტას, გააქტიურონ ამ მიზნით მთელი იდეოლოგიური არსენალი, პოლიტიფორმატორები და მომხსენებლები, ლექტორები, პროპაგანდისტები, მოაწყონ სპეციალური მეცადინეობები პოლიტიკური და ეკონომიკური განათლების სისტემაში, ერთიანი პოლიტდღეები ადგილებზე, ნამდვილად გამალონ ეკონომიკური საყოველთაო სწავლება, უზრუნველყონ მთელი იდეოლოგიური, პოლიტიკურ-ამმზრდელობითი მუშაობის კონკრეტულობა და ქმედითობა, ამასთან მაქსიმალურად ზეთითვალისწინონ თითოეული რეგიონის, თითოეული შრომითი კოლექტივის სპეციფიკა.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს ძოიწოსა თბილისისა და რესპუბლიკის სხვა ქალაქებისა და რაიონების შრომითი კოლექტივების, წარმოების მოწინავეებისა და ნოვატორების ინიციატივა, რომლებმაც გაზრდილი სოციალისტური ვალდებულებანი იკისრეს სკკპ XIX საკავშირო კონფერენციის აღსანიშნავად.

ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს დაავალა პარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებს, რესპუბლიკის სამინისტროებსა და უწყებებს, საბჭოთა, პროფკავშირულ, კომკავშირულ და სამეურნეო ორგანოებს გაშალონ შრომითს კოლექტივებში ორგანიზატორული და საგაზეთიო-მასობრივი მუშაობა ამ პატრიოტული მოძრაობის ყოველმხრივ განვითარებისათვის, შეუქმნან მას მონაწილეებს ნაკისრ ვალდებულებათა რეალიზაციის საჭირო პირობები, უზრუნველყონ მათი შრომის ორგანიზაციის მაღალი დონე და სანეირო მზარდაჭერა.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს განიხილა რესპუბლიკაში პროტექციონიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების ღონისძიებათა საკითხი. რესპუბლიკის პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო და ადმინისტრაციული ორგანოების მუშაობა ამ მხრივ არასამაკმაყოფილებელ.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს ამ საკითხზე მიღებული დადგენილების შინაარსი გამოქვეყნდება.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს მოისმინა სკკპ წევრის, საქართველოს სსრ სახაგრომრეწვის თავმჯდომარის პირველი მოადგილის ო. ჯ. კონცელიძის ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ მიშღინარეობს შზადება საგაზაფხულო მინდვრის სამეშოობისათვის, სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის რემონტისა და მოგლა-შენახვისათვის. რესპუბლიკის სახაგრომრეწვისა და ადგილობრივი სასოფლო-სამეურნეო ორგანოების მუშაობა ამ მხრივ არასაკმარისად ცნეს.

საქართველოს სსრ სახაგრომრეწვის, პუპრაროდუტების სამინისტროს, „საქწყალკომბინატის“ რესპუბლიკური გაერთიანების „საქჯიმთისლმოსტნიუ“ მუშაობის პარტიული პრინციპების უხეში დარღვევებისათვის, ჩაის ფაბრიკების რაიონული გაერთიანების გენერალური დირექტორის დანშეფისას პროტექციონიზმის დაშვებისათვის, გაუბედაობისა და ლიბერალიზმისათვის, რომელიც გამოვლინდა სოციალისტური საკუთრების დამტაცებელთა მიმართ, პარტიის ცხაკიის რაიკომის პირველი მდივანი ო. ვ. ეზუგბაია განთავისუფლებულია თანამდებობიდან. მისი პარტიული პასუხისმგებლობის საკითხი განხილება სოციალისტური საკუთრების დატაცებათა ფაქტების გამოძიების დამთავრების შემდეგ.

ამ საკითხზე მიღებული დადგენილების შინაარსი გამოქვეყნდება.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ მოისმინა სკკპ წევრის, საქართველოს სსრ სახაგრომრეწვის თავმჯდომარის პირველი მოადგილის რ. ჰ. კონცელიძის ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ მიშღინარეობს შზადება საგაზაფხულო მინდვრის სამეშოობისათვის, სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის რემონტისა და მოგლა-შენახვისათვის. რესპუბლიკის სახაგრომრეწვისა და ადგილობრივი სასოფლო-სამეურნეო ორგანოების მუშაობა ამ მხრივ არასამაკმაყოფილებელ.

საქართველოს სსრ სახაგრომრეწვის, პუპრაროდუქტების სამინისტროს, „საქწყალკომბინატის“ და „საქჯიმთისლმოსტნიუ“ რესპუბლიკური გაერთიანების ხელმძღვანელობის უყურადღებობა მიაყრეს იმას, რომ სწორადან უნდა აღმოფხვრან არსებული ნაკლოვანებანი საგაზაფხულო მინდვრის სამეშოობისათვის მზადებაში, უზრუნველყონ მეურნეობები საუკეთესო ხარისხის თესლითა და ნერგებით, დროულად მიაწოდონ სასუქები, შხამქიმიკატები, სათადარიგო ნაწილები და საკუთარი ძალებით ინტენსიურად ააშენონ ტექნიკის, სარწყავი სისტემების, ინვენტარის, ნაგებობათა ჯერიანი რემონტი და დაცვა-შენახვა, დააკომპლექტონ მეურნეობები მექანიზატორთა და მელიორატორთა კადრებით.

საქართველოს კომპარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა სბჭოებს, სამხრეთ ოსეთის ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებს დაევალთ განსაკუთრებული კონტროლი დაუწესონ იმ წინადადებათა თანმიმდევრულ შემოშავებული ღონისძიებების შესრულებს, რომლებიც გამოთქვა ამერიკეკკასელ რესსუბლიკების თათბირ-სემინარზე საკვებპროგრამისა და მეცხოველეობის სსრ პარტიისა და მთავრობის დელეგაციის ვიზიტის სასარგებლო შედეგები. მოიწონა ვიზიტის დროს დადებული შეთანხმება „1988-1990 წლებში ავღანეთის რესპუბლიკის კაბისის პროვინციისა და საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის პირდაპირი ურთიერთობის შემდგომი განვითარების შესახებ“.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს და სამდივნომ განიხილეს აგრეთვე რესპუბლიკის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და სახალხო-სამეურნეო ცხოვრების მთელი რიგი სხვა საკითხები.

მეურნეობაში ფინანსური მდგომარეობის გაჯანსაღებისა და ფულის მიმოქცევის განმტკიცებისათვის რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების შესახებ. დამტკიცებულია დებულება შეჯიბრების პირობებისა და შედეგების შეჯამების წესის შესახებ. ამ დადგენილების შინაარსი გამოქვეყნდება.

მიღებულია აგრეთვე საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ერთობლივი დადგენილება ჩაის პლანტაციების დაჩაჩარებული აღდგენისა და ჩაის ხარისხის გაუმჯობესების გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის სამდივნომ მოისმინა საქართველოს ომისა და შრომის ვეტერანთა რესპუბლიკური საბჭოს ინფორმაცია ვეტერანთა სოციალურ-საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების შესახებ. ამ საკითხზე მიღებული დადგენილების შინაარსი გამოქვეყნდება.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის სამდივნომ განიხილა და აღნიშნა ავღანეთში საქართველოს სსრ პარტიისა და მთავრობის დელეგაციის ვიზიტის სასარგებლო შედეგები. მოიწონა ვიზიტის დროს დადებული შეთანხმება „1988-1990 წლებში ავღანეთის რესპუბლიკის ეკონომიკურ-ტექნიკურ ურთიერთობათა მაღალორგანიზებულად მომზადებისა და მოწყობისათვის შრომითი კოლექტივების დარაზმვის შესახებ, რომლებიც უზრუნველყოფენ 1988 წლის მარცელულს, საკვებისა და მოწათმოქმედების სხვა პროფილის წარმოების ზრდას.

მიღებულია საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს და საქართველოს პროფესაბჭოს დადგენილება სახალხო ოფიციალური ინფორმაციის ორგანოებისა და ფულადი მიმოქცევის განმტკიცებისათვის რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების შესახებ. დამტკიცებულია დებულება შეჯიბრების პირობებისა და შედეგების შეჯამების წესის შესახებ. ამ დადგენილების შინაარსი გამოქვეყნდება.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს ეცნობა ინფორმაციას ოფიციალური ინფორმაციის ორგანოებისა და ფულადი მიმოქცევის განმტკიცებისათვის რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების შესახებ.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს ეცნობა ინფორმაციას ინფორმაციის ორგანოებისა და ფულადი მიმოქცევის განმტკიცებისათვის რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების შესახებ. ამ საკითხზე მიღებული დადგენილების შინაარსი გამოქვეყნდება.

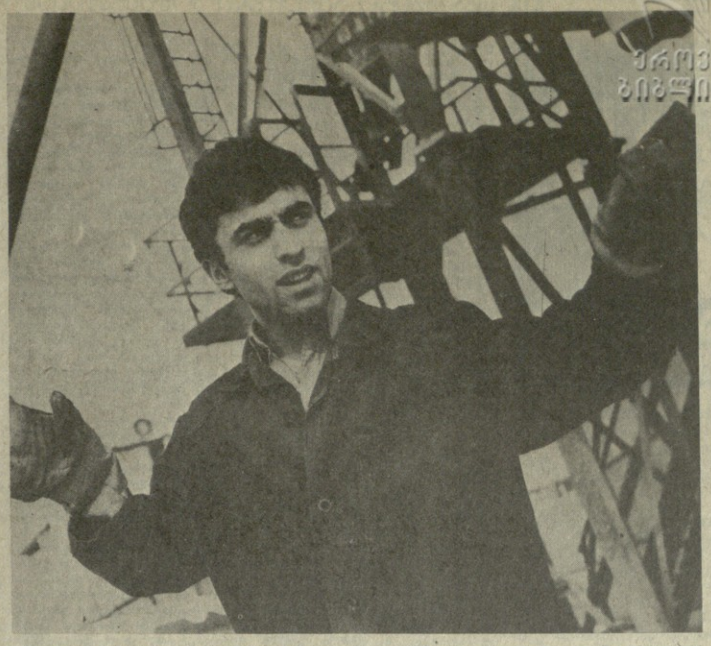

თბილისის მეტროპოლიტენის „ბახტრიონის“ სადგურთან ამუშავდა რკინბეტონის ქარხნის ბეტონსარევი კვანძი, რომელმაც საგრძნობლად გაზარდა მშენებლობა შრომის ნაყოფიერება.

კარგად იშრომეს მშენებლებმა მიმდინარე წლის იანვარ-თებერვალში. გეგმაში ყველა ძირითადი ტექნიკურ-ეკონომიკური მაჩვენებლების მიხედვით შესრულდა. ახლა აქ დაიწყო სოციალისტური შეჯიბრების გადამწყვეტი ეტაპი, რომელიც ეძღვნება სკკპ XIX საკავშირო კონფერენციას.

სურათზე: მოწინავე მემანქანე კ. მანიფაშვილი.

ფ. იაკობაშვილის ფოტო.

გუშინ, დღეს, ხვალ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

გეგმა — ვალამდე

XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციის აღსანიშნავად ერთ წელს გეგმის გადაჭარბებით გამოვუშვათ 270 ათასი მანქანის პროდუქცია! ამ დეკემბრის გამოცემულ სოციალისტურ შეჯიბრებაში თერჯოლის მაუდის ფაბრიკის მრეშელებმა უკვე მოიპოვეს პირველი წარმატება. იანვარსა და თებერვალში ეწარმოეს და შეფასდეს 65 ათასი მანეთის ზეგეგმით მიწოდებულ 65 ათასი მანეთის ზეგ ნაწარმი. გეგმის გადაჭარბებით გამოშვებული პროდუქციის 85 პროცენტი მიღებულია შრომის ნაყოფიერების გადიდების შედეგად.

სოციალისტური შეჯიბრების ავანგარდში არიან დარეჯან ბებიაშვილი, დალი ბოჭორიშვილი, ქეთევან ფანონ ნემსაძეები, ირინე ცქიფურიშვილი და სხვები. მათ პირველი მარტისათვის 2-3 თვით გაუსწრეს კალენდარს და მკვიდრი საფუძველი შექმნეს ქვეყნის კომუნისტთა მომავალი ფორუმის აღსანიშნავად ნაკისრი ვალდებულებების გადაჭარბებით შესრულებისათვის.

▼ ▼

ახალი ტიპის სავსოვრებელი

ქუთაისში, ახალგაზრდობის პროსპექტზე, დაიწყო და გრაფიკის გასწრებით მიმდინარეობს პირველი საცდელი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობა. — ეს ნაგებობა, თქვა პროექტის ავტორმა, არქიტექტორმა კონსტანტინე მახვილაძემ, ჩვენი ქალაქის საცხოვრებელი სახლებისაგან ბევრად განსხვავებული იქნება როგორც საძირნებელი და დასასვენებელი ოთახების მოხერხებული განლაგებით, ისე ეკონომიურობითაც.

შეშოთავაზებული პროექტით სახლების აგება სასარგებლო იქნება იმითაც, რომ ისინი რვა ბალი სიმძლავრის მიწისძვრას გაუძლებენ.

▼ ▼

პროფკავშირთა სტიპენდიატები

რესპუბლიკის პროფსაბჭომ განიხილა უმაღლესი სასწავლებლების პროფკომიტეტებისა და სამეცნიერო საბჭოების წარდგენება და 25 სტუდენტს და მოსწავლეს დაუნიშნა სტიპენდია. პროფკავშირის პირველი სტიპენდიატები გახდნენ რესპუბლიკის ყველა უმაღლესი სასწავლებლის, აგრეთვე მთელი რიგი ტექნიკუმებისა და სასწავლებლების წარჩინებულ სწავლას პროფკავშირებში და სხვა საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში აქტიურ მუშაობას უხამებენ.

▼ ▼

მწყობრშია სპორტული კომპლექსი

მაიაკოვსკის რაიონულ ცენტრში ხანისწყლის თვალწარმტაცი ხეობაში აიგეს და საექსპლოატაციოდ გადასცეს ბავშვთა სპორტული კომპლექსი. მისი სასწავლო და საწვრთნელი კორპუსები 700 კვადრატულ მეტრზეა გადაშლილი. კომპლექსს აქვს ქართული ჭიდაობის, ძალოსნობის, სხვა სახეობათა ეროვნული სპორტის განყოფილებები.

თვისი სქმის მოყვარული მალაკვალიფიციური მწვრთნელების ხელმძღვანელობით აქ 400 ბავშვი ეუფლება სხვადასხვა სახეობის სპორტს.

▼ ▼

შეკვეთები დროულად შესასრულებს

გაზაფხული დადგა. სოფლად მასობრივად გაიშალა მეშაობა. სწორედ ამ ვითარების შესაბამისად მუშაობს სახაგრომრეწვის ქარელის ავტოშემკეთებელი ქარხნის კოლექტივი, რომელიც ცალოობს შემკეთებას დროზე მიაწოდოს გარემნტებული მოწყობილობები. სწორმოს კოლექტივმა სტაგირთო ავტომანქანების ძრავების კოლოფებს, სხვა ავანძების და აგრეგატების რემონტის თებერვლის დავალებები 4 დღით ადრე შეასრულა.

▼ ▼

მაფულის სამსახურში

სამაფულო ომის ფრონტებზე ვაკაცურად იბრძოდა და პირველი ხარისხის სამამული ომის ორდენით დაჯილდოვეს, ომის შემდეგ ქარხნის აღმშენებლობის საქმიანობაში გამოიჩინა თავი და ახლა შრომის წლოვანი დროშის ორდენით დაიმშვენა მეარდი ილია გოგოლაძემ.

რა დიდი დრო გასულა ბრძოლასა და შრომაში მამულის სამსახურში გასრულდა 80 წელი. აქედან თითქმის ნახევარი საუკუნე რესპუბლიკის დამსახურებულმა ინჟინერმა, ომისა და შრომის ვეტერანმა, 6 ორდენისა და მრავალი მედლის კავალერმა ილია გოგოლაძემ გიორგიანების „ბორჯომის“ ქვითლდღეიმისათვის იღვწა.

ამადგარი დამრიგებლის დამსახურებულ პენსიაზე გაცილების ცერემონიაზე შეიკრიბნენ ტოლამხანაგები, თანამოსაქმენი, ახალგაზრდები, რომლებმაც გულთბილი სიტყვებით მიმართეს ღვაწლმოსილ ადამიანს.

ვეტერანმა კი შუშად აკურთხა ჩამომსხდარი კოლექტივის ახალგზდები, გადასცა მათ შრომის წიგნაკები.

სილნაღის რაიონის სოფელ ჯუგაანის ოქტომბრის რევოლუციის სახელობის კოლმეურნეობის მეცხოველეები ზრუნავენ საზოგადოებრივი მეურნეობის პირუტყვის ჯიშობრივი შემადგენლობის გაუმჯობესებისათვის. ახლა ფერმაში 450 სული საქონელი ჰყავთ, მათ შორის 350 — ლატვიური წაბლისფერი ჯიშის მეწველი ძროხა. შარშან თითოეულდან მიიღეს 2.500 კილოგრამი რძე, ნაცვლად საგეგმო ორი ათასისა.

მტკიცე საკვებმა ბაზამ — 2.500 ტონა სენაჟი, 1.100 ტონა თივა, 3.200 ტონა ნამეა — საშუალება მისცა კოლმეურნეობს წარმატებით გამოაზამთრონ პირუტყვი, გაზარდონ პროდუქციის გამოსავლიანობა.

სურათზე: ბრიგადირი ვაჟა ზედელაშვილი და მეცხოველე ვალერიან ჯიჯაშვილი აკაბეგენ საზოგადოებრივი ჯოგის გამოზამთრების შედეგებს.

ი. დავითიაშვილის ფოტო (საინფორმი).

თაობათა დამრიგებელი

მასწავლებელი გარდაქმნის უმნიშვნელოვანესი მოქმედი პირია

ყოველი ხანა ელოდება თავის მასწავლებელს. ხანგრძლივი, ზოგჯერ ტანჯვაჭვალი ძიებით იბადება მისი იდეალი. ' საზოგადოება, რომელიც ზლის შემოხვევით ნიშნავს, მკაცრად არჩევს: აი მთავარი, ყველაზე არსებითი მასში.

მოკრძალებული არაგულგრილობა პედაგოგის სოციალური სახისადმი სავსებით გასაგებია. მას ხომ მოსავალს ვანდობთ. ამბადებს თუ არა იგი მომავალი დღისათვის ახალგაზრდობას? ალღოინაად ეკოდეს თუ არა თავად ცხოვრების წინსვლას? გარდაქმნის პირობებში ამ მარადიულ კითხვებს განსაკუთრებული, პოლიტიკური ეღერადობა მიენიჭა. პარტია უმაღლ ჩახსწავლა ხალხის მოკალეკობრივ ნუბილს იმის გამო, რა გზით ვრცელ ჭკეკეანაში განათლების სრულყოფა, რით გამდიდრდება ახალგაზრდა ცვლის ალზრდის არსენალი. ამას წინანთ გამართულმა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა მოგვცა ჩვენი სკოლის პრობლემების ღრმა ანალიზი, ჩამოაყალიბა მისი განვითარების ძირითადი პრინციპები. და რაც განსაკუთრებული, ზნეობრივია — განსაზღვრა მასწავლებლის თანამედროვე მისია. მას ძირითადი როლი განეკუთვნება განათლების განსაზღვრაში. მართლაც, უადამიანოდ, რომელიც თავის გულს აძლევს ბავშვებს, ყოველივე, რაც ჩაიკრებული, დასაბულია, შეუძლია მხოლოდ და მხოლოდ კეთილ განზრახვად დარჩეს.

სკოლა დღევანდელი საზოგადოების მარტოოდენ ანაბეჭდი არ არის, არამედ მომავლის მოკვალეცეა, სწორედ მასზე ვამყარებთ იმედს: ახალი თაობა მიიღებს ჭკეკეანაში დაწყებულ რევოლუციურ გარდაქმნათა ეკეანურ ტალღებს, და ტუალად როდი ეკეკენებთ ასე მაღლ ახლ ნორჩი ცვლის დამრიგებლის საზოგადოებრივ დანიშნულებას.

„მასწავლებელი გარდაქმნის უმნიშვნელოვანესი მოქმედი პირია, — თქვა პლენუმზე. — თუ იგი მხარს დაკვეხრის მტკაცედ, გონივრულად და მგზნებარედ, გარდაქმნაც შეიძენს ბევრ ახალ გულწრფელ მომხრეს და მებრძოლს, რეალისტიური სოციალისტური საქმის გამარძელებელს! მაგრამ თუ ფორმალურად დაკვეხრის მხარს, გულგრილი და ნეიტრალური დარჩება? ვინ ინანებსწარმეტყველებს, რა სოციალურ უტრატად, რა უკუსვლად შეიძლება შემოვებრუნდეს ასეთი გულგრილობა?“.

ჩვენს დღეებში მასწავლებლის ფიგურა კვლავ იმოსება რომანტიკული ბარაკვანდილით. რატომ, იკითხავთ, კვლავ? წინათაც შედგა ვეკენოდდ, „რომ ეს არის ადამიანი, რომელიც ეკალენოდ, მთელი არსებით ემსახურება თავის საქმეს. დიახ, ასე ამბობდნენ, ასე წერდნენ. რეალური სახე კი, სტერეოტიპული ეპითეტების მიუხედავად, ჭარკალდებოდა. რა თქმა უნდა, უსამართლობა იქნება ეაბრალოთ, რომ უარაობის წლებმა, რომლებმაც სკოლა დაიჭირა სხვისი კარნახით ცხოვრებას, ეკალებივე ყველა პედაგოგი მოაქცია საჭეკეთნორეკენებელი ნიშნეულის, ხელმეხის ჩარჩოებში. ნოვატორებს, სახელგანეკმულებსა და უსახელოებს, თავი არ დაუბრიალთ ინტერეკეციების წინაშე, დაიცეს ძიების, ექსპერიმენტის უფლება. ისინი ყოველთვის ვერ ახერხებდნენ გამარკვეული გამოსულიყვნენ სამასწავლებლოებში, სახალხო განათლების განყოფილებებსა და სამმართველოებში, მინისტრთა კანონებში გამართულ გაცხარებულ კამათში. მაგრამ მოღვაწეებმა თავისი ქნეს: იმ სასიკეთო ცვლილებების წინასწარმეტყველება გახდნენ, რომლებიც ახლა მასწავლებელთა წრეში შეინიშნება. ადამიანები, რომელსაც არ უდალტეთ თავიანთი მოწოდებისათვის, ყოველ სკოლაში იყვნენ. მაგრამ არ უნდა დავივიწყოთ, რომ უკანასკნელმა ათწლეულებმა წარმოშვა პედაგოგიური ინოვნეკეი, შემსრულებელი და მასთან გულგრილი, რომელიც პირველნდად მოკალეზული იყო ინიციატივას. სამწუხაროდ, იგი ჯერ კიდევ ჩვენ გვერდით არის. დ. მაინც, მას არა აქვს მომავალი. ისევე, როგორც არა აქვს მომავალი ავტორიტარულ პედაგოგიკას, რომელიც ნაბიჯნაბიჯ უთმობს პოზიციებს საავტორო პედაგოგიკას. მასთან კი ორიენტირია მასწავლებლის თავისთავადობა, ინდივიდუალური ხელწერა და მოსწავლის პიროვნება.

დღეს ზეაფთოდ ჩანს, რომ სკოლის ეგრეთ წოდებული ერთფერეოვნება ეწინააღმდეგება თვით სოციალიზმის ბუნებას. და ამ კონფლიქტის გადაწყვეტა შესაძლებელია მხოლოდ დემოკრატიზაციის, საჯაროობის გზით. ისინი კი, ვინც დიდხანს ებღაუჭებოდა ძველ სტერეოტიპებს, ეჩვეოდნ ანარს: სკოლები მათი ღრმა შინაგანი ერთიანობის მიუხედავად, უნდა იყვნენ სხვადასხვანირები, უნდა ჰქონდეთ საკუთარი სახე. მაგრამ როგორი? პასუხის ძებნა მოუწევს თითოეულ პედაგოგიურ კოლექტივს, რომელიც ეიმშარიტებას შემოქმედებითი ძიებაა და დისკუსიებთ პოეეს.

ახლა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის შემდეგ, სასწავლებლებს მიეცათ შესაძლებლობა წელნი გიამართონ, წამოდგნენ მთელი სიმაღლით. მოავარია, რომ პარტიული კომიტეტები სათუოდ, სიგრძო ტაქტიკით, ადმინისტრირების რეცედივებს დაუშვებლად უწყობდნენ ხელს განათლების ალმავლობას, მასწავლებლის ავტორიტეტის ზრდას. მით უმეტეს, რომ დასაყრელი ტკეკეს: ყოველი მეეკვნე სკოლის მასწავლებელი სკკპ წევრია.

ჭკეკეანა, რომელმაც დაიწყო რევოლუციური გარდაქმნა, მოითხოვს დამრიგებელს, რომელიც მზად იქნება თავგანწირვისათვის. მხოლოდ მაშინ, „როცა ოტკბები დადგება და პროფესიის დეტალებს ათვისებს, შეძლებს იგი გაუდვიძოს ბავშვებს შეცნობის სიხარული. მის სრულყოფას არა აქვს ხაზღვარი: უნდა იცხოვროს ამ შეგრძნებით, რომ მთავარი, უეცლოესი გაკეთილი წინ ელის. ნამდვილი მასწავლებლისათვის თითოეული ბავშვი მთელი პლანეტაა, რომელიც უნდა აღმოაჩინოს და რომელსაც უნდა გაუგოს.

დიახ, ჩვენ მადლობას ვუხდით იმით, ვინც მოძღვრავს ღირსეულ მშრომელებს, მოკალაქეებს, პატრიოტებსა და ინტერნაციონალისტებს. მაგრამ საზოგადოება მკაცრ ანგარიშსაც უყენებს სკოლას. თითოეული გაკეკეთილი ფასეულ ნედლი — ეს არის საკვებური სკოლის მიმართაც.

სკოლა ამჟამად არა მარტო სასწავლის, არამედ თავადაც სწავლობს. სწავლობს თანამშრომლობის პედაგოგიკას, ახალ ურთიერთობას მოსწავლეებთან, მშობლებთან, საზოგადოებრივობასთან. სწავლობს სოციალისტური დემოკრატიზმის, საჯაროობის პრინციპებზე დაყრდნობით, ეს პრინციპები გახდება სწორედ სახალხო განათლების მომავალი საბჭოების საქმიანობის საფუძველი.

მასწავლებელთა მომავალმა საკავშირო ყრილობამ ' ბევრი რამ უნდა გაკეთოს, რათა უკუაგდოს პედაგოგიკაში ყოველივე მოძველებული, დაამკვიდროს ის მნიშვნელოვანი, რამაც ცოცხალი ულორტები გამოიღო. და ბოლოს, განსაზღვროს მასწავლებლის თავისებური პროფესიულ-ზნეობრივი კოდექსი, რომელიც შეიცავს მოთხოვნებს მისი ცოდნის, კულტურის, ეთიკის დონისადმი.

და განა ნაკლებ მნიშვნელოვანია ამოცანა — მასწავლებლის ძიების თეორიული უზრუნველყოფა? ამ სფეროში მრავალი მტკივნეული, გადასაჭრელი პრობლემა დაგროვდა. უნდა შეგახსენოთ, რომ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე მკაცრად გაკრიტიკეს პედაგოგიკის მეცნიერებათა აკადემია. ახლა დღის წესრიგშია პედაგოგიური აზრის ცენტრის რეორგანიზაცია. რა დაკვდთ ქკეკეთილდად განსაბადი აკადემიის საძირკველს? უწინარეს ყოვლისა, უარყეკი პრინციპი: ემსახუროს სკოლას, მასწავლებელს.

დგება პედაგოგიური განათლების თანამედროვე კონცეფციის შექმნის ხანა. იმ საკითხთა შორის, რომლებიც უნდა გადავიკვეკოთ, განსაკუთრებით მწკვეად დგას ეს: ბავშვებთან მუშაობისათვის წარმატებით ვერ მოვამზადებთ სტუდენტებს, როცა ისინი არ სწავლობენ მათს სამყაროს, როცა არ ეხებით მათ ხმები. აი, რატომ არის, რომ სულ უფრო მეტ მოშმრეს იძენს ერთიანი კომპლექსების შექმნის იდეა, რომლებიც შეიცავს პედაგოგიურ უმაღლეს სასწავლებელს, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტს, პედაგოგიურ სასწავლებელს, სკოლებს, სამაგალითო ბაღებს. დიახ, მშეენიერი იქნება ასეთი კაკეშრი, ოღონდ იმ პირობით, თუ იქ ნამდვილი შემოქმედებითი ძიების სულისკვეთება გამეფდება.

ახალბედა მასწავლებელს, რომელიც ფეხს დგამს სკოლაში, ეუფლება კეთილშობილური აღტაცებან�sა, და ეკვეთის სიმძიმეც: ყველაფერი წარიმართება თუ არა ისე, როგორც ოცნებობდა? რაოდენ საჭიროა ამ უფროსი კოლეგის გამამხნევებელი ხელი. დაე კიბიარის მასთან ერთად მისი პირველი წარმატებით, გამოცდანის სასორკაკეთილებიდან შემოხვეკეთი წარმოგტებლობის დროს. მაგრამ პედაგოგს მარტო სულიერი კომფორტი როდი სჭირდება. რამდენი გამოუქმელი წყენა გვესმის ზოგჯერ ამ სიტყვების მიღმა: ყოველდღიურმა ყოფამ შეეგვამაო. ამგვარი ალიარება ჯერ კიდევ ეშვიათობა არ არის „ბრავდის“ ფოსტაში. და ისინი ყოველთვის მოგვაგონებს: მასწავლებლობას სჭირდება ,საიმედო ადამიანი დაცვა, არ უნდა შეეფუროგდეთ, რომ პედაგოგი კუთხეს ქირაობდეს „ცრემლ სეტყლოში“, ზამთრისათვის შეშას სთხოვდეს სოფლსაბჭოს, შეცხუნებული ისმენდეს კოლმეურნეობის თავმჯდომარის უარს: „არა, თქვენი ბავშვისათვის რძეს არ მოგაყდით, თქვენ ჩვენი არა ხართ!“.

არა, ჩვენი ხართ! ჩვენი ახლოებელი ადამიანი — ის, ვისაც ვანდობთ ბავშვების ბედს. ეს გულით, სწორედ გულით უნდა იგრძნონ პარტიულმა, საბჭოთა, პროფკავშირულმა, კომკავშირულმა მუშაკებმა. სხვათა შორის, პედაგოგებისადმი სათუთი დამოკიდებულების საკითხებზე სიტყვები მრავალად წარმოთქმულა. დადგა კონკრეტულ საქმეთა ეკანი. როგორც ჩანს, მოშზოდდა საზოგადოებრივი მოთხოვნილება — შეეფიშვოთ კომპლექსური სოციალურ-ეკონომიკური პროგრამა, რომელიც ხელს შეუწყობს გადაიკრას მასწავლებლობის საჭირბოროტო პრობლემები. იგი უნდა იყოს უაღრესად რეალური, განმაცალებული საჭირო საშუალებებით, რესურსებით. ეროი სიტყვით, ამ ერის ხერხიოსული ხასიათი საქმიანი ფიქრისა და გადაწყვეტილებებისა სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტში, სსრ კავშირის სახმშენში, საკავშირო პროფსაბჭოში, საკავშირო ალკკ ცენტრალურ კომიტეტში. პედაგოგის შრომა ადვილი არ არის, და რაკი ასეა, შრომის მიხედვით არის საჭირო ზრუნვაც. იგი მას მთლიანად აანაზღაურებს. აანაზღაურებს გულუხვად თავისი ცოდნის გადაცემით, შთაგონებით, სიკეთით, ყველაფრით, რაც გამოიხატება მშობლიური ქვეყნის ინტელექტუალური, სულიერი გამდიდრებით.

2 მარტის მოწოდნავე

ПРАВДА

მოკმე ლიტერატურეგების თანამეგობრობა

78 ენაზე ამცნობს სიმართლეს მკითხველებს თანამეგზრდოვე საბჭოთა ლიტერატურა. მრავალგვარია მწერალთა ორგანიზაციების საქმიანობა საზოგადოების ცხოვრების ისეთ პასუხსაგებ პერიოდში, როგორიც გარდაქმნაა. მაგრამ ამ საქმიანობაში არის უპირველესი მნიშვნელობის ამოცანაც, რომელიც უკავშირდება სოციალისტური კულტურის უნიკალური თვისების — მისი მრავალეროვნულობის მეფრთხილების საკითხებს.

სწორედ ამაზე იყო სჯა-ბაასი 1 მარტს მოსკოვში გახსნილ სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის გამგეობის პლენუმზე. მოხსენებით იეროვნული ურთიერთობის სრულყოფა და საბჭოთა ლიტერატურის გარდაქმნა“ გამოვიდა სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის გამგეობის პირველი მდივანი ვ. ვ. კარპოვი. მან გააანალიზა მწერალთა ორგანიზაციების მუშაობა, თანამედროვე ეტაპზე მრავალეროვნული ლიტერატურის განვითარების ტენდენციები.

პირველმა მდივანმა ილაპარაკა რუსეთის ფედერაციის, უკრაინისა და ბელორუსიის, შუა აზიისა და ყაზახეთის, ბალტიისპირეთის, ამიერკავკასიის, მოლდავეთის ლიტერატურულ ცხოვრებაში მომხდარ შესანიშნავ მოვლენებზე. მან ყურადღება მიაპყრო იმას, რომ ყველა მოძმე რესპუბლიკებში მწერლები ღრმად აანალიზებენ ეროვნული კულტურის, დედაენის განვითარების პრობლემებს. მეტი ყურადღება ეთმობა სსრ კავშირის ხალხების ლიტერატურათა პროპაგანდას, ინტერნაციონალური აღზრდის, კულტურების შემოქმედებითი ურთიერთგამდიდრების პრობლემებს. მომხსენებელმა ყურადღება მიაპყრო კრიტიკის დიდ როლს, რომელიც წინაღობა უნდა შეუქმნას ნაკლებ საინტერესო, მხატვრულად სუსტ ნაწარმოებებს.

ვ. ვ. კარპოვმა თქვა, რომ აუცილებელია სათუთი დამოკიდებულება ისტორიული სიმართლისადმი. პარტია მოგვიწოდებს, გაანაცხადა მან, ეწეროთ სრული სიმართლით, რაგინდ მწარეც იყოს იგი, მაგრამ ეწეროთ ისე, რომ არაფერს მოვეცხოთ ჩირქი და არც ერაფერი შევალამაზოთ.

რეკონსტრუქციის უდიდესი მონაპოვარი, ჩვენი უდიდესი ღირებულებაა საბჭოთა პატრიოტიზმი. იგი გამორიცხავს ნაციონალიზმისა და შოვინიზმის ყოველგვარ გამოვლინებას, ხაზი გაუსვა ვ. ვ. კარპოვმა, ეროვნული პოლიტიკა თანამედროვე ეტაპზე რიული საკითხია, რომელიც მოითხოვს გულმოდგინე შესწავლას ყველა, თეორიული თუ პრაქტიკული ასპექტით. აქ ძალზე მნიშვნელოვანია მწერლის სიტყვა, მისი პოლიტიკური სიმწიფე, ქეშმარიტი ინტერნაციონალიზმის არსის გაგება.

მოხსენების შემდეგ დაიწყო კამათი. (სკკდსინ).

2 მარტს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ პ. გ. გილაშვილმა მიიღო რესპუბლიკაში მყოფი ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის სეიმის დაეგმვის, ბიუჯეტისა და ფინანსთა კომისიის დელეგაცია, რომელსაც ამ კომისიის თავმჯდომარე

ინ ერ გ ებ ა

პროგრესული მეთოდები

ბაღდუფარიანელად შეიძლება ითქვას, რომ მეთორმეტე ხუთწლეული განვლილი პერიოდი რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის შრომითი კოლექტივისათვის საკმაოდ წარმატებული იყო. დავძლიეთ ადრინდელი ქრონიკული ჩამორჩენა, ყველა ტექნიკურ-ეკონომიკური მაჩვენებლით შევასრულეთ ძირითადი პროდუქციის წარმოების სახელმწიფო გეგმები. ორი წლის მანძილზე ოთხჯერ დავიმსახურეთ სსრ კავშირის შავი მეტალურგიის სამინისტროს და დარგობრივი პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშა, ასე რომ, სკკპ XIX საკავშირო კონფერენციას ერგო მაჩვენებლებით არ ეზვდებით.

ყოველივე ეს, ბევრ სხვა რამეთთან ერთად, იმასაც განსაზღვრავ, რომ სკკპ XXVII ყრილობის, მისი შემდგომი პლენუმების გადაწყვეტილებათა საფუძველზე სასიცოცხლო შეიცვალა მეტალურგია დამოკიდებულება შრომისადმი, საწარმოო ვალდებულებათა შესრულებისადმი, საქმით მკვიდრდება გარდაქმნისა და დაჩქარების კურსი, რომელიც ოთვალსაწინოებს აგრეთვე ქარხნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარებას, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების გაკეთილშობილებას, საჯაროობისა და დემოკრატიის უფრო მტკიცედ დამკვიდრებას. ერთნაირად მოკეთხავეთ რიგით მუშასაც და ხელმძღვანელსაც და ერთნაირადვე ვიღებთ ყურად მათს აზრს.

ქარხნის დირექციას პარტიულ კომიტეტთან ერთად დიდი მუშაობის გაწევა მოუხდა ყველა საწარმოო რგოლის კომპეტენტური, კვალიფიციური კადრებით განმტკიცებისათვის, რომელთა უმრავლესობის შერჩევა კოლეგიტეს მიეანდეთ, საამქროთა და საწარმოო უბნების ხელმძღვანელებს განვლილი აქვთ პარტიული და საშეურნეო მუშაობის კარგი სკოლა, მოვაწყვეთ სამუშაო ადგილების ატესტაცია, კვლავ ყურადღების ცენტრშია კადრების ეკონომიკური და პროფესიული სწავლება, რისთვისაც მრავალ სანტერესო ფორმას ვიყენებთ. მთავარი კი ტექნიკური წრეებია, რომელთა მუშაობას გამოცდილი სპეციალისტები წარმართავენ.

სისტემატურად ვახორციელებთ ორგანიზაციულ-ტექნიკურ ღონისძიებებს, რომლებიც წარმოების ტექნოლოგიური პროცესების, აგრეთვე თეჯრის, ნაგლინის, ფოლადის, მილების ხარისხის გაუმჯობესებას ისახავს მიზნად. მაგალითად, ავითვისეთ ზემტკიცე სატუმბავ-საკომპრესორო, შემომკავებელი და აირლიფტური მილების წარმოება, რითაც ჩვენი მთავარი მომხმარებელი — მენავთობეთა ბევრი პრობლემა გადაეწყვეტეთ. მათი ხარისხიც მნიშვნელოვნად გაუჯობესდა და ისინი ტოლს არ უდებენ დარგის მოწინავე საწარმოთა ანალოგიურ პროდუქციას.

ქართველმა მეტალურგებმა წარმატებით ჩავაბარეთ ერთი რთული გამოცდაც: მოკლე დროში ავითვისეთ სრულიად ახალი პროდუქციის — სწორკუთხოვანი და ცვალებადი პროფილის მილების წარმოება კომბაინ „დონისათვის", რომელსაც ტაგანროგის ქარხანა უშვებს. ამ კომბაინზე ბევრი საქებარი სტატეა ითქვა სკკპ XXVII ყრილობის ტრიბუნებიდან, რომლის მუშაობაში, როგორც დღეგაღტი, მეც ვმონაწილეობდი. და განსაკუთრებით ,, სამაყოა, რომ ველის უნიკალური „ზომალღის" გამოშვებაში ჩვენთვეი მეტალურგების გარკვეული წვლილიც არის.

განახლება შეეხო საწარმოს თითქმის ყველა უბანს. მილსაგლინავ და სორტულ-საგლინავ საამქროებში შეიცვალა ცალკეული უბნები, დამონტაჟდა უნიკალური აგრეგატები. ტექნიკური სიახლეები დაინერგა მარტენსა და ბრძმედის საამქროებში, სადაც რამდენიმე პროცესი მექანიზებული და ავტომატიზებული გახდა. განსაკუთრებით აღსანიშნავია მარტენის საამქროში განხორციელებული ღონისძიება, რომელმაც გაუუმჯობესა სხმულის ხარისხი ფოლადის გამოდნობისა და ჩამოსხმის სრულყოფის და ციცხვში თხევადი ფოლადის ინერტული აირებით და ფხვნილოვანი რეაგენტებით შებერვის პროგრესული მეთოდების დანერგვის შედეგად. რეკონსტრუირებულია მარტენის ყველა ღუმელი.

განხორციელდა „900" საგლინავი დგანის რეკონსტრუქციის პირველი რიგის სამუშაოები, აქ მკვეთრად გაუმჯობესდა მილნამზადის ხარისხი, ხოლო ლითონის წარმოება 200 ათასი ტონით გაიზარდა, წვრილსორტულ საამქროში ნაკეთები ასორტიმენტი „400" აგრეგატზე მწყობრში ჩადგა პროფილი ბაბეჭდებისა, ეს ფაქტორები ერთ-ერთ მთავარი საზრუნავი კვლავ ახალგაზრდა სპეციალისტების მომზადება და კვალიფიკაციის ამაღლებაა. ამ ფრონტზე ბევრ ინიციატივებ ბევრ ინიციატივებ ბევრ ინიციატივებ ბევრ ინიციატივებ ბევ

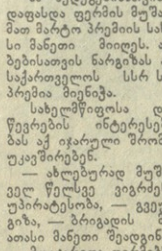

ფილური მილების გამაცივებელი, დამონტაჟდა და ამოქმედდა მილსაჭრელი და ქუროსაჭრელი იმპორტული დაზგების მესამე ხაზი, ამკამად მიმდინარეობს „140" და „400" აგრეგატების ცხელი დანადგარების რეკონსტრუქცია, მთავრდება ავტომატიზებული უწყვეტი ხაზების გამართვა სატუმბავ-საკომპრესორო და შემომკავებელი მილების წარმოებისათვის. ყოველივე ეს მკვეთრად გაუუმჯობესებს მილების ხარისხს.

მნიშვნელოვანი ცვლილებები მოხდა სოციალურ სფეროშიც. უკანასკნელ ხანს საწარმოს მრავალ მუშას და ინჟინერ-ტექნიკოსს გაუუმჯობესდა სახლთა პირობები, ამკამად მუშა-მოსამსახურეთა

ყველა ბავშვს აქვს ადგილი სბავშვო ბაგა-ბაღებში. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა მშრომელთა საყოფაცხოვრებო და შრომის პირობების გაუჯობესებას, ახალგაზრდა მუშების დასვენებისა და გართობის საკითხების მოგვარებას. კაპიტალრად შეკეთდა და რეკონსტრუირებულია ქარხნის მუშათა საერთო საცხოვრებლები, „მეტალურგის" სტადიონის სპორტული კომპლექსი, კულტურის სასახლე და კინოთეატრები, ქარხნის ტერტორიაზე საწარმოს სახსრებით აშენდა სავაჭრო ცენტრი, გახსნილია სამი ხიღბოსტნეულის მაღაზია, საყოფაცხოვრებო მომსახურების სალონი, კომპლექსური მიმღები პუნქტები. ამის წყალობით მუშებს აღარ

XIX საკავშირო კონფერენციის წინ

ინჟინერ-ტექნიკოსთა ინიციატივა

ბაბაიანი ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე, ინჟინერ-ტექნიკოსი, ბ. ბ. ბ.

უკსოჟოში

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ორგანო

2 მარტი

უმიშროების საკითხი

სერიოზული შეშფოთება

ნიუ-იორკი. *საერთაშორისო გაერთიანების შტაბ-ბინაში გაიმართა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს კონსულტაციები ირანსა და ერაყს შორის ინტენსიური საბრძოლო მოქმედების განახლებასთან დაკავშირებით.* გამოთქვა სერიოზული შეშფოთება კონფლიქტის შემდგომი ესკალაციის გამო და აღინიშნა, რომ იგი სასწრაფოდ უნდა შეწყდეს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს 598-ე რეზოლუციის შესაბამისად.

ინტერვიუ ვიზიტის წინ

მეტად საჭირო დიალოგი

ვონგტაუიდეო. *აქ გამართულ პრესკონფერენციაზე გამოსვლას ურუგვაის პრეზიდენტმა ხულიო მარია სანგინეტიმ თქვა, თუ არა ფრი ფიშშეფერის ბოლო მარა სანგინეტიმ ჰქონა, ოფ ბინარეს ყოველსა, საყოველთაო მშვიდობის უზრუნველყოფის აქტუალურ საკითხებზე საბჭოთა ხელმძღვანელთან პირდაპირი დიალოგის დიდი მნიშვნელობა.* საბჭოთა კავშირ-ამერიკის დიალოგი მიმდინარე საუკუნის დამლევს ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენაა, თქვა პრეზიდენტმა. ისეთმა ქვეყნებმა, როგორიც არის ურუგვაი, დიდი ყურადღება უნდა დაუთმონ *ამ პრობლემებს, რადგან ისინი უშუალოდ ეხება მათს ბედსაც. უეჭველია, რომ ჩვენთვის მნიშვნელოვანია* განვიხილოთ საბჭოთა ხელმძღვანელთანან ერთად სხვ კავშირი მიმდინარე გარდაქმნის — ჩვენი ეპოქის დიდი პოლიტიკური მოვლენის საკითხიც. ურუგვაისათვის დიდი მნიშვნელობა იქნება, თქვა ხულიო მარია სანგინეტიმ, ჩვენს რა ქვეყანას შორის ვაჭრობის საკითხების განხილვასაც.

დიდ სიამოვნებას მევრის გავუზიარო გაზეთ „კომუნისტის“ მკითხველებს ჩემი აზრი თანამედროვე საერთაშორისო ურთიერთობაში მიმდინარე ძვრების თაობაზე. ეს თემა განსაკუთრებულ აქტუალურობას იძენს სწორედ დღეს. გაშინგტონის შეხვედრა უმაღლეს დონეზე, მიღწეული მორიგება დიდი იმედის წყაროდ იქცა. ეს ფაქტია. მაგრამ მოავარია, რომ საქმე წინ წავიდეს. ჩვენთანაც და ამერიკაშიც მსმენია, ფრაგირთობის ბაუბჭრებების, დაძაბულობის შენელების პერიოდი 70-იან წლებშიც კი იყო. მაგრამ შემდეგ იგი „ცივი ომის“ ახალი პაროსმაზმით და გამაღლებული შეიარაღებით შეიცვალა. ხალხს აინტერესებს: არის თუ არა ახლა იმის რიამე გარანტიები, რომ დათმობა არ იქნება ხანმოკლე და სწრაფმავალი, ხომ არ მოჰყვება გარდაუვალად ისე, როგორც ზაუბულს შემოდგომა და შემდეგ ზამთარი, „ცივი ომის“ მორიგი შეტევა?

გიორგი არბატოვი,

აკადემიკოსი, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის აწშ და კანადის ინსტიტუტის დირექტორი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის წევრი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი.

ოთხმოციანი წლების ახალი რეალობანი

ეს არცთუ მარტივი კითხვაა. მასზე საკმაოდ ძნელია პასუხის გაცემა, ვინაიდან პოლიტიკაში ჯერ ვერ მიგვიღწევია ისეთი მეტ-ნაკლებად ზუსტი პროგნოზისათვის, როგორისაც ამე ეს ბერეზოვსკი ამინდის წინასწარმეტყველებისას. მაგრამ მეორე მხრივ, ამინდისაგან განსხვავებით, პოლიტიკაში ჩვენ ობიექტები, მეთვალყურეები კი არა, იმ მოვლენათა მონაწილეები ვართ, რომელთა პროგნოზირებასაც შევეცდებით. ამის გათვალისწინებით მე გავბედავ და ვიტყვე, რომ ჩვენ 70-იან წლებთან შედარებით საკმაოდ შორს წავედით.

პირველი. პოლიტიკური, სოციალური და ფსიქოლოგიური თვალსაზრისით სერიოზული ძვრა მოხდა გონება-განწყობილებაში. ყველგან როგორც საზოგადოებრიობას, ისე პოლიტიკურ წრეებს, მთავრობებს უკეთ ემჩინ ბინეული საფრთხის ნეშშარიტი ხასიათი და მასშტაბი. ბალანსდაა, ამერიკის შეერთებულ შტატებში ომისსაწინააღმდეგო მოძრაობის მონაწილენი მოკავშირეებს ეძებენ არა მხოლოდ შეერთებულ შტატებში, არამედ დასავლეთ ევროპაშიც, აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებსა და საბჭოთა კავშირში. ამავე დროს ამერიკელი კონცეპრნი „ჯეზერალ მოტორსი“, რომელიც ესურფაგის ზემოქმედება მოახდენინეს მეორე კუთხეში, ხოლო ეკონომიკური სანქციები და ემბარგო, ბუმერანგის მსგავსად, მათს ინიციატორებს მოუბრუნდეთ.

მაგრამ მაინც მსოფლიოში საზოგადოებრივი ცხოვრების ალლბალზაცია ყველაზე მეტად გამოიხატება შესაძლო ბირთვული კონფლიქტის წინაშე მსოფლიოს ყველა სახელმწიფოს ისტორიული ბედის ერთიანობით. ეს ერთიანობა განსაზღვრავს ეროვნული უშიშროების პრობლემისა დ მ ი თვისებრივად ისეთი ახალი მიდგომის აუცილებლობას, რომელიც ახალი პოლიტიკური აზროვნების განმასხვავებელი ნიშანი იქნებოდა. დღეს სრულიად მიუღებელი და ყველგასულია იმპერიული პოლიტიკა, იმპერიული აზროვნება. ხახგრძლივი თვალსაზრისით ვერავინ დაიმორჩილებს სხვებს.

მესამე. საერთაშორისო ურთიერთობაში ძლიერდება პოლიტიკურ-მორალური ფაქტორის როლი. საგარეო პოლიტიკაში ზოგადსაკაცობრიო მორალის ნორმებზე უარის თქმა ვიწროდ გაგებული „რეალიზმის“, „პრაგმატიზმის“ სახითა გამო, წინათაც იწვევდა დიდ მსჯეფიპლს და ურვას, ხოლო ზოგჯერ მარცხსაც კი. მაგრამ ძნელი იყო ასეთი მიდგომისადმი წინააღმდეგობა, სანამ ერეში ერთმანეთისაგან გარკვეული იზოლაციის პირობებში არსებობდნენ, ხოლო თვით ადამიანთა მოდგმას გლობალური საფრთხე არ ეძუქრებოდა. ახლა ასეთი საფრთხე არსებობს (ბირთვული, ეკოლოგიური და სხვ.), ხოლო ყაცობრიობას სულ უფრო მეტად აქვს შეგნებული, რომ საკმაოა ერთიანობა ყველას საერთო ბედისათვის. მაშასადამე, იზრდება ყველასათვის საერთო ქცევის მორალურ-პოლიტიკურ პრინციპებსა და ნორმებზე მოთხოვნილება. გაწა შეიძლება, რომ ასეთ პირობებში ეროვნული ლაშქრობების ხანა.

თანამედროვე მსოფლიოს მრავალფეროვნება და წინააღმდეგობრიობა პარადოქსულად ეხამება მნიშვნელოვანი სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური პროცესების გლობალიზაციას. შეიძლება ითქვას, რომ პირველად მთელი ისტორიის მანძილზე კაცობრიობა ერთიანი საზოგადოება ხდება.

საზოგადოებრივი ცხოვრების გლობალიზაცია ელინდება სულ ცოტა სამი მიმართულებით: ჯერ ერთი, თანდათანობით იშლება ზღვარი საგარეო და საშინაო პოლიტიკას შორის. სოციალური კონფლიქტები და პოლიტიკური ფსიქოლოგიური თვალსაზრისით სერიოზული ძვრა მოხდა გონება-განწყობილებაში. ყველგან როგორც საზოგადოებრიობას, ისე პოლიტიკურ წრეებს, მთავრობებს უკეთ ეამინ ბინეული საფრთხის ნეშშარიტი ხასიათი და მასშტაბი. ბალანსდაა, ამერიკის შეერთებულ შტატებში ომისსაწინააღმდეგო მოძრაობის მონაწილენი მოკავშირეებს ეძებენ არა მხოლოდ შეერთებულ შტატებში, არამედ დასავლეთ ევროპაშიც, აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებსა და საბჭოთა კავშირში. ამავე დროს ამერიკელი კონცეერნი „ჯენერალ მოტორსი“, რომელიც ესურფაგის ზემოქმედება მოახდენინეს მეორე კუთხეში, ხოლო ეკონომიკური სანქციები და ემბარგო, ბუმერანგის მსგავსად, მათს ინიციატორებს მოუბრუნდეთ.

მაგრამ მაინც მსოფლიოში საზოგადოებრივი ცხოვრების ალლბალზაცია ყველაზე მეტად გამოიხატება შესაძლო ბირთვულ კონფლიქტის წინაშე მსოფლიოს ყველა სახელმწიფოს ისტორიული ბედის ერთიანობით. ეს ერთიანობა განსაზღვრავს ეროვნული უშიშროების პრობლემის დ მ ი თვისებრივად ისეთი ახალი მიდგომის აუცილებლობას, რომელიც ახალი პოლიტიკური აზროვნების განმასხვავებელი ნიშანი იქნებოდა. დღეს სრულიად მიუღებელი და ყველგასულია იმპერიული პოლიტიკა, იმპერიული აზროვნება. ხახგრძლივი თვალსაზრისით ვერავინ დაიმორჩილებს სხვებს.

მესამე. საერთაშორისო ურთიერთობაში ძლიერდება პოლიტიკურ-მორალური ფაქტორის როლი. საგარეო პოლიტიკაში ზოგადსაკაცობრიო მორალის ნორმებზე უარის თქმა ვიწროდ გაგებული „რეალიზმის“, „პრაგმატიზმის“ სახითა გამო, წინათაც იწვევდა დიდ მსჯეფიპლს და ურვას, ხოლო ზოგჯერ მარცხსაც კი. მაგრამ ძნელი იყო ასეთი მიდგომისადმი წინააღმდეგობა, სანამ ერეში ერთმანეთისაგან გარკვეული იზოლაციის პირობებში არსებობდნენ, ხოლო თვით ადამიანთა მოდგმას გლობალური საფრთხე არ ეძუქრებოდა. ახლა ასეთი საფრთხე არსებობს (ბირთვული, ეკოლოგიური და სხვ.), ხოლო ყაცობრიობას სულ უფრო მეტად აქვს შეგნებული, რომ საკმაოა ერთიანობა ყველას საერთო ბედისათვის. მაშასადამე, იზრდება ყველასათვის საერთო ქცევის მორალურ-პოლიტიკურ პრინციპებსა და ნორმებზე მოთხოვნილება. გაწა შეიძლება, რომ ასეთ პირობებში საბჭოთა ფილოსოფიაში ბალანსდაა, რომელიც ერთ წელზე ცოტა მეტი ხნის წინათ ამერიკის შეერთებულ შტატებში აღარ ეკიდეს ერთ-ერთ ფილოსოფიურ ჟურნალში „ბერეზოვსკი“ ეწერა, ასპროდ ეს ფილოსოფიური ჟურნალი ეკიდეს ერთხელ ოთხ-ექვსი ადამიანი, ეს ერთხელ ოთხ-ექვსი ადამიანი ეკიდეს ერთ-ერთ ფილოსოფიურ ჟურნალ „ბერეზოვსკი“ ეწერა, ასპროდ ეს ფილოსოფიური

ახალგაზრდობას—სამაგალითოდ

საქართველოს საზოგადოებრიობა კარგად იცნობს ლიტერატურის ისტორიკოსს და კრიტიკოსს, პროფესორ სოლომონ ხუციშვილს მისი შრომებითა და გამოკვლევებით, პუბლიცისტური წერილებით. იგი გაზეთ „კომუნისტის“ ერთგული ავტორია. რედაქცია პატივს მიაგებს მის ხანგრძლივ მოღვაწეობას ქართული ლიტერატურის დარგში და ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეში, ულოცავს დაბადების 80 წლისთავს და უსურვებს კვლავაც ნაყოფიერ შემოქმედებასა და საშეცნიერო მოღვაწეობას სამშობლოს სახეკეთოდ.

გთავაზობთ ს. ხუციშვილის ახალ ნარკვევს „ადამიანთა ბედი“.

ადამიანთა ბედი

იოსებ წოლოსანის საარაკო ამბავი ბევრმა ქართველმა ახალგაზრდამ გაიზიარა. ისინი მსხვერპლნი იყვნენ ქართველ ქალ-ყრმათა გატაცებისა და აღმოსავლეთის ქვეყნების ბაზრებზე გაყვანა-გაყიდვისა. ქართულ ლიტერატურაში ჩვენი გლეხობის ეს ვაებით აღსავსე ვითარება ცოცხლად გამოხატა მწერალმა უიარაღომ (კონდრატე თათარაშვილმა) თავის „მამელუმკი“.

ერთხელ კიდევ გაახსენა ი. წოლოსანის ამბავი მკოთხველს საქართველოს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტის თანამშრომელმა ა. ავალიანმა წერილით „სამშობლო ქართველისა“ (გაზ. „კომუნისტი“ № 9, 1987 წლის 11 იანვარი). წერილში დაწერილებით არის აღწერილი მოტაცებული ქართველი ბიჭის თავგადასავალი, რომელიც უცხო მხარეში დაფაყაცდა, იცხოვრა სხვადასხვა ქვეყანაში და, მრავალ ამბავთა გარდამხდომი, ბოლოს სამშობლოში დაბრუნდა.

ი. წოლოსანის თავგადასავალი, როგორც იშვიათი ამბავი, მისი დროის ქართულ ლიტერატურაში ისახა, ის პიროვნება იქცა ერთი პოემის გმირად.

ი. წოლოსანი XIX საუკუნის 30-40-იან წლებში კავკასიის მთავარმართებლის კანცელარიაში საქმისწარმოებად როგორც აღმოსავლურ ენათა მცოდნე თარგმნიან. იმავე კანცელარიის სამსახურში იყო თბილისის გიმნაზიის კურსშესრულებული, სოლომონ დოდაშვილის მოწაფე დავით ბარძიმის ძე მაჩაბელი, რომელსაც მონაწილეობა ჰქონდა მიღებული აღლერის ციხის აღების ოპერაციებში, სადაც, სხვათა შორის, დაიღუპა რუსი პოეტი და მწერალი ალექსანდრე ბესტუჟევი (მარლინსკი), დეკაბრისტი უ ლ ი მძიმრაობის აქტიური წევრი, შემდეგ საქართველოში გადმოსახლებული და რიგით ჯარისკაცად მყოფი.

დ. მაჩაბელი, მარლინს კ ი ს მეგობი და შემდეგ ი. წოლოსანთან ერთად მთავარმართებლის კანცელარიის მოსამსახურე, პოეტი იყო. მისი ერთი ლექსი, მოწაფეობისას დაწერილი, ს. დოდაშვილმა დაბეჭდა ჟურნალში „სალიტერატურო ნაწილი ტფილისის უწყებათანა“ (1832 წ. № 4), ლექსის სათაურია „თოვლი“, ხოლო გიორგი ერისთავმა „ცისკარში“ მისი ოთხი ლექსი გამოაქვეყნა („ვარდი“, „ალერსი“, „ლოცვა ტრფიალისა“ და „უმანკოება“). ივანე კერესელიძემაც 1857 წლიდან განმეორებით დაბეჭდა ერთხელ უკვე გამოქვეყნებული და კიდევ მისი სხვა ლექსებიც. 1864 წელს დ. მაჩაბელმა დაბეჭდა წერილი „ქართველთა ზნეობა“, რომელიც თავის დროზე ივანე ჯავახიშვილმა გამოიყენა „ქართული მუსიკის ძირითადი საკითხების“ დაწერისას.

თ ბილისისა და ლენინგრადის ქართულ ხელნაწერ ე ბ ზ ი დაცულია კიდევ რამდენიმე ეს თხზულება დ. მაჩაბელისა და, სხვათა შორის, 1842 წელს დაწერილი მისი პოემა „მთიული“, რომელიც ავტორს პეტერბურგს გაუგზავნია მარი ბროსესთვის. პოემის სრული დასახელებ ა ა „მთიული ანუ აღება აღლერისა და აღშენება სულის წმიდის ციხის, რომელი იწოდა კონსტანტინოვსკიდ“ (დ. მაჩაბლის ეს თხზულება ჩემი რედაქციითა და წინასიტყვაობით გამოსცა „საბჭოთა საქართველომ“ 1984 წელს).

დ. მაჩაბელს თავის პოემაში გამოყენული ჰყავს აჩარელიები აღლერის ბრძოლაში დაღუპული რუსი პოეტის ა. ბესტუჟევისა, ალგრეთვე ზაპოლსკისა (პოლონელის), თუმანიშვილისა, მხეიძისა, ფაკაქიძისა და სხვათა. ა. ბესტუჟევეზე დ. მაჩაბელი ამბობს, რომ მისი სიკვდილით „როსსიელს ენას მოეტეყა ჯირხლი, მისის დაცემით დააკლდა ბეკრი“. ა. ბესტუჟევთან ერთად ავტორი პუშკინსაც მოიხსენიებს:

მდიდარი რუსთა
ლიტერატურა—
მას წელს მოაკლდა ორსა
გმრის მწერალსა,
მარლინსკას ჯიქმა კვლა
უდასტურა,
ბოროტმოქმედმან პუშკინს
მღერალსა.

ვეღარ მოესწრნენ მომართვად ქნართა
და ზედ დამღერად ამ მთიულთ ხმე,
უცად მოჰკროლეს
გამბრწენელთა ქართა
და ალმოეფხვრათ
სიცოცხლისა ხე...

დ. მაჩაბელი პუშკინისა და ბესტუჟევის ხსოვნას ასე მიმართავს:

„აჩრდილნო! ტურფად რიტორ
მეოსანთნა,
ნუ ითვლით ჩემგან ამას
საწყენად,
საფლავის ქვებზე გიფენთ
ხოსანთნა
და აწ მისმინეთ...

პოემის მეორე თავს ჰქვია „ობოლი“, რომელშიც ავტორი გადმოგვცემს ერთი ყმაწვილის ისტორიას, რისთვისაც მას ოისებ წოლოსანის თავგადასავალი აქვს გამოყენებული. მხოლოდ ესაა, რომ პოემის გმირი ჩერქეზია, წოლოსანი კი ქართველი, თუმცა, პოემის პერსონაჟი ანდრია პირველწოდებული ოჯულზეა მოქცეული, ქრისტიანია. იგი ისევე მცირეწლოვანი გიიტაცეს სამშობლოდან, როგორც წოლოსანი, ისიც ეგვიპტეში ჩაიყვანეს, სადაც ი. წოლოსანი მამმადიანთა ოჯულზე მიაქციეს. დ. მაჩაბელი პოემის პერსონაჟიც იძულებული იყო მამმადიანობა მიეღო. როგორც ი. წოლოსანი, ისე პოემის გმირი გამოცდილი და მეცოდნე ალმზრდელების ხელში მოხვდნენ, ორივე დაეუფლა მეცნიერებას და პრაქტიკული საქმიანობის სხვადასხვა დარგს. ი. წოლოსანმა გამოცდა ჩაიბარა და მიიღო ეფენდის წოდება. მუჰამედ ალამ მას თარეხობის სიგელი მისცა და თავისი ქონების ბაზრადრად დანიშნა. დ. მაჩაბელი პერსონაჟიც სასახლეში ცხობილი და პრივილეგიური კაცი გახდა. ი. წოლოსანის ნიჭისა და სიკეთის ხმამ მიაღწია მუჰამედ ალი ფაშამდის, რომელმაც თავისთან ბანის ყმაწვილი. დ. მაჩაბელის პოემაშიც გამოჩნდა ალი ფაშა, რომელმაც დაიალოცვა პოემის გმირი, თავის სასახლეში სახელოვან და ცხობილ კაცად აქცია. მას ფაშას არიფად თვლიდნენ. მუჰამედ ალი ფაშამ ი. წოლოსანი და ალი ფაშამ დ. მაჩაბელის გმირი ევროპაში, კერძოდ, პარიზში გაგზავნეს უმაღლესი სწავლის მისაღებად. თუ ი. წოლოსანი ბურბინთა კოლეგიუმში და ბეგმოს პანსიონში სწავლობს ფრანგულსა და სხვა ევროპულ ენებს, დ. მაჩაბელი გმირიც ფრანგულ პანსიონში სწავლობს სხვადასხვა მეცნიერებას. ი. წოლოსანმა საინჟინრო ცოდნა მიიღო, პოემის გმირმაც ისწავლა „ხელოვნებანი, ხაზვა, ხატვანი“.

ი. წოლოსანი პარიზიდან სამშობლოში — საქართველოში წამოვიდა. ბავშობაში გაყიდული და გატაცებული მშობლიურმა მიწამ იხმო. დ. მაჩაბელს გმირიც სამშობლოში დაბრუნდა, მას ქრისტეს ნათელი გულიდან არ ალმოფოცია და ბიქვინთაში დადიოდა „ტაძრის მკობელად“.

ს ასეთ მსგავსება ი. წოლოსანის ბიოგრაფიისა და დ. მაჩაბელის პოემის პერსონაჟის ცხოვრებასთან იმის მაჩვენებელია, რომ ერთ სამმართველოში მსახურთ — ოისებ წოლოსანსა და დავით მაჩაბელს, რასაკვირველია, ერომანეთი სენობიათ და წოლოსანს, ცხადია, თავისი თავგადასავალი უამბია თანამშრომლისათვის, რომელმაც 1842 წელს თავისი პოემისთვის გამოიყენა წოლოსანის ნაამბობი.

ი. წოლოსანს მიწერ-მოწერა ჰქონია მარი ბროსესთან, იცნობდა პლატონ ოსელიანსაც და ქართული ინტელიგენციის სხვა წარმომადგენლებსაც. დ. მაჩაბელსაც ჰქონდა კაკშირი ბროსესთან, თავის თხზულებებს უგზავნიდა და მათთან ერთად, ალბათ, სხვადასხვა ისტორიულ ცნობებსაც. ი. წოლოსანს უცოცხლია 1873 წლამდე, დ. მაჩაბელიც იმავე წელს მოკლეს ყაჩაღებმა თამარაშენში.

ამას წინათ ძველ ვერის სასაფლაოზე ერთი ეპიტაფია ამოვიკითხე: „აკა განსვენებს გვამი პოლკოვნიკისა ეფემი ნიკოლოზ იბერიოვის ასული და მეუღლე ოსეს ზოლოსანისა. დაბადებულ 1804 წ. გარდავიცვალე 18.... დიდ ზარეულობის დროს ვიყავი 12 წლისა.

წამკითხველნო გთხოვთ“

ეს საფლავი ეკლესიასთან ახლოს არის. რაკი სიკვდილის თარიღი დაუსრულებელია (და არა წაშლილი), უნდა ვიფიქროთ, რომ ეფემია წოლოსანის მეუღლის სიკვდილის შემდეგ გარდაიცვალა.

თვით წოლოსანის საფლავი კი ღღეშდე უცნობია.

სოლომონ ხუციშვილი.

სურათზე: სოლომონ ხუციშვილი.

ვ. გენეზიურის ფოტო.

სტუდენტური ანსამბლის წარმატება

„ხალხთა მეგობრობის ორდენოსანი ხელოვნების მუშაკთა ცენტრალური სახლის დირექცია და შემოქმედი და სტუდენტი ახალგაზრდობის სექციის საბჭო მადლობას უხდის ბათუმის პედინსტიტუტის ქორეოგრაფიულ კოლექტივს „ტბეთს“, რომელიც საუცხოოდ გამოვიდა მოსკოვის შემოქმედი ახალგაზრდობის სალაშაზე — „თქვენთვის, სტუდენტებო“. ასეთი დეკეშა მიიღეს აჭარის პროფსაბჭოში.

— მოსკოვში ჩვენ მიწვეული ვიყავით „რუსული ზამთრის“ ფესტივალის ფარგლებში მიმდინარე სტუდენტურ დღეებზე, — თქვა ანსამბლ „ტბეთის“ ხელმძღვანელმა, აჭარის ასსრ დამსახურებულმა არტისტმა, საქართველოს კომკავშირის პრემიის ლაურეატმა ჯემალ ჩიჩუაშ. — გამოვდიოდით კავშირების სახლის სვეტებიან დარბაზში, კინოს ცენტრალურ სახლში, დიდი საწარმოების კულტურის სასახლეებში, საკავშირო ალკ ცენტრალური კომიტეტის სასტუმრო „ოლიონოროკის“ სკონცერტო დარბაზში. ყველგან ძალიან გულთბილად გვხვდებოდნენ. მაყურებელს განსაკუთრებით მოეწონა ქართული ნაბიჭვრი, ფუსიკალურ-ქორეოგრაფიული კომპოზიცია „იავნანა“, ხეკსური გოგონების ცეკვა.

ᲒᲣᲨᲘᲜ, ᲓᲦᲔᲡ, ᲮᲕᲐᲚ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

„სოლანი“ გთავაზობს

ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲐᲚᲘᲡ ქარხანა „ელექტროგიბრომაქანასთან“ შექმნილ კოოპერატივში მთავარი მოქმედი პირები გახდნენ ადგილობრივი სამხატვრო სასწავლებლის კურსდამთავრებულები და სტუდენტები. და ეს გასაგებიც არის: კარგი გემოვნება და თანამედროვე მოდა ის მთავარი მოთხოვნებია, რომლესაც უნდა აკმაყოფილებდეს კოოპერატივ „სოსლანის“ პროდუქცია. ეს არის ნახატებისა და ფოტოილუსტრაციებისათვის განკუთვნილი ჩარჩოები, ფანჯრის ლაკგარდენები, კედლის დეკორატიული პანელები კაბინეტებისათვის. მაგრამ კოოპერატივი ჯერჯერობით არც ერთი ნაწარმი არ გამოჩენილა მაღაზიების დახლებზე.

— ეს სულაც არ არის საკვირველი, — თქვა მისმა თავმჯდომარემ სერგი ქუმარიტოვმა, — ჩვენ ჯერჯერობით ვქმნით ამ პროდუქციის საკმარის მარაგს, რათა შემდეგ ერთიანად გავიტანოთ იგი ბაზარზე, და სანამ ანალოგიური კოოპერატივებიდან ჩვენი კონკურენტები იტაცებენ ამ მოდელებს, შეეცდებეთ ახალი ნიმუშების გამოშვებას. თანაც წარმოების ხელსაწყოთა გამართვისათვის რამდენიმე დღე თუ დაგვჭირდება, რადგან ჩვენმა მბატეგრებმა უკვე დაამზადეს ახალი ნაწარმის ესკიზები და ახლა მასალას ვარჩევთ მათთვის.

ესკიზების ნახვა ვერ მოვახერხეთ: ეს ფირმის საიდუმლოა. ცნობილია მხოლოდ, რომ კოოპერატივი ძირითადად ახლა იყენებს ადგილობრივი ხე-ტყის კომბინატის წარმოების ნარჩენებს, სხვადასხვა ლაქს, ფოსს.

კოოპერატივის წევრებს სწამთ, რომ მათი პროდუქცია დიდხანს არ დარჩება დახლებზე — წარმოების გამართვის დაწყებამდე ხომ ისინი რამდენიმე თვეს სწავლობდნენ მასზე მოთხოვნას.

▼ ▼

სიმღერა თბილისზე

საქართველოს კულტურის სამინისტრო, რესპუბლიკის კომპოზიტორთა კავშირი და სრულიად საკავშირო ფირმა „მელოდიის“ თბილისის განყოფილება აცხადებენ ჩვენი რესპუბლიკის ედადაქალაქის — თბილისისადმი მიძღვნილი სიმღერის დახურულ კონკურსს.

გამარჯვებულთათვის დაწესებულია პრემიები: ერთი პირველი — 300 მანეთი, ორი მეორე — 200-200 მანეთი, სამი მესამე — 150-150 მანეთი.

კონკურსის მონაწილეებმა მასალები უნდა წარადგინონ საქართველოს კულტურის სამინისტროში, სიმუსიკო დაწესებულებათა სამმართველოში. საკონკურსო თხზულებები იგზავნება დეკემბრის „სიმღერა თბილისზე“.

გამარჯვებული ნაწარმოებები ჩაიწერება ფირფიტაზე და შესრულდება შემოდგომაზე „თბილისობის“ დღესასწაულის დღეებშიც.

▼ ▼

ᲐᲡᲢᲠᲐᲚᲘᲘᲡ ᲒᲐᲚᲔᲢᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲨᲘ, თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის სცენაზე პირველად გამოვა ავსტრალიის საბალეტო დუეტი — საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატები ელიზაბეტ ტეი და დევიდ (ჯონ) მაკალისტერი. საზღვარგარეთის მრავალ ქვეყანაში ცნობილი დუეტი შესრულებს მინკუსის „დონ კიხოტისა“ და ადანის „ჟიზელის“ მთავარ პარტიებს.

▼ ▼

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲡᲪᲔᲜᲔᲑᲖᲔ

6 ᲛᲐᲠᲢᲘ გლდანის ს. ახმეტელის სახელობის სახელმწიფო დრამატულ თეატრში პრემიერად წარმოდგენილი იქნება Ე. დუმბაძის ნაწარმოები „ნუ გეშინია, დედა!“ სპექტაკლი დადგა თეატრის მთავარმა რეჟისორმა იური კაკურიამ.

• • •

8-ᲛᲔ ᲛᲐᲠᲢᲘ ა. გრიბოედოვის სახელობის რუსული სახელმწიფო დრამატული თეატრის სცენა დაეთმობა თელვ

ე მსახიობებს. თელავის დრამატული თეატრის კოლექტივი დღეს 'წარმოდგენას სპექტაკლს რ. ინანიშვილის „ალალეს“ მიხედვით, 5 და 6 მარტს მაყურებელი ნახავს გ. გეგეშიძის პიესის „ქმის“ მიხედვით დადგმულ სპექტაკლს.

▼ ▼

ᲒᲘᲝᲠᲒᲘᲡ ᲕᲘᲚᲐᲠᲐᲛᲝᲜᲘᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲓᲐᲠᲑᲐᲖᲘ

ᲓᲦᲔᲡ ოკალური ტრიო „თაფეული“ კონცერტს გამართავს. 11 მარტს გაიმართება ცნობილი ქართველი კომპოზიტორის გიორგი ცაბაძის შემოქმედებისადმი მიძღვნილი საღამო-მოგონება. 13 და 14 მარტს კი ჯაზური მუსიკის მოყვარულთ შეუძლიათ დაესწრონ გ. ფანის ჯაზ-ტრიოს კონცერტს.

შესვენება ფრონტელ მებრძოლებთან

ᲡᲐᲮᲔᲗᲝᲗᲐ არმიისა და სსრ კავშირის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის 70 წლისთავს მიეძღვნა რესპუბლიკის დედაქალაქის კალინინის რაიონის ახალგაზრდობისა და მწერლების — დიდი სამამულო ომის ვეტერანების შეხვედრა, რომელიც მოაწყვეს ომისა და შრომის ვეტერანთა სამჭიმ და ხელოვნების მუშაკთა სახლში.

შეხვედრის მონაწილეებს მოგონებები გაუზიარეს ალექსანდრე გომიაშვილმა, გიორგი ნატრაშვილმა, ვასილ გეგეჭკორმ, თეიმურაზ ჯანგულაშვილმა, ლადო სულაბერიძემ, ვახტანგ გორგაძელმა, აკაკი გეწაძემ, ალექსანდრე კალანდაძემ, ვლადიმერ თორდუამ, ელიზარ მისხორაძემ, აკაკი თოფურიამ, კარპე მუმლაძემ, ტარიელ ავანესოვიანმა, მიხეილ ლობანოვამ.

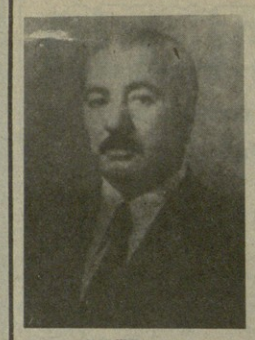

საქართველოში მცხოვრები ქურთი ინტელიგენციის ერთ-ერთი წარმომადგენელი, რესპუბლიკის დამსახურებული მასწავლებელი, თბილისელი აზიზ ისკო ლექსების ოთხი კრებულის ავტორია. აქედან ერთი ქართულია, ერთი რუსული, ორიც ქურთული. ქართველი პოეტების ნიკო ლომოურ-თოლდიდან თანამედროვეებამდე ლექსები ხშირად ითარგმნება, რეგულარულად ეფარნდებიან პუბლიკის ეროვნულ-გაზეთებში. პოეტი შთაგონებით უმღერის ჩვენი ქვეყნის წინსწავლას, მეორე სამშობლოდ ქცეულ საქართველოს, თბილისს და თბილისელებს. მისი ლექსები თარგმნილია სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზეც. თბილისის მე-7 ქართულ საშუალო სკოლაში ეკითხულ ენას ასწავლის და ამავე დროს არის ქართული ენის და ლიტერატურის მეთოდისტი მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტში. აზიზე ისკო ეროვნულს და გამოსაცემად ამზადებს ქურთული ხალხური პოეზიის ნიმუშებს.

ᲫᲛᲝᲑᲘᲡ ᲤᲔᲡᲕᲛᲔᲑᲘ

ᲐᲖᲘᲖᲔ ᲘᲡᲙᲝ

ᲡᲐᲘᲐᲗᲜᲝᲕᲐᲡ

წლებმა ნიაღვრებად ჩაიკოლეს, რამდენი სიიოცხლე გაიყოლეს... ციემა დაგიწყეთამ შეიერთა ხსოვნა ალმატეუნელ ბედნიერთა. სიმდიდრის მწვერვალთა მნახველები წავიდნენ და მათი სახელები უცვალოდ გაპკრა და წაიშალა— დრო-ტამმა მოთიმა გამხმარ ჩალად. ეგ შენი სახელი კი, საიათნოვა, დრომ მწვერვალს, უმაღლესს, გაატოლა, სიკვდილის ფერფლმა ვერ დაათოვა ჯადოსნურ ქამანჩის სიმთა თრთოლვას. ორას წლის მიჯნაზე გადმოსული შენი სიმღერები ჯადოსნური ისევ გუგუნებენ, ისევ ტკბერენ, თითქოს სულ ახლახან დაიმღერე... კაცს მუდამ მზისთვის რომ აქეზებდა, ლექსი — უკვდავების აფრიანი— გადადის ბაგიდან ბაგეზე და დღესაც გვამაღლებს და გვაფრთიანებს. მღერიან ლენჭორანში, ხმა გადადის წალკოტურ ველებზე არარატს, მღერიან კოლხეთის ბაღნარებში და კავკასიონის მაღალ მთებში. ქვეყანას შენ შერჩი საუკუნოდ, რომ ძმობის სიმღერა აგუგუნო, მომავალ ასწლეულთ უმკლავდება შენი სიმღერების უკვდავება.

ქურთულიდან თარგმანი
თეიმურაზ ჯანგულაშვილისა.

ᲡᲞᲝᲠᲢᲘ

მოკლედ

◆ **ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ.** ესპანეთის ქალაქ ლინარესში გრძელდება ტრადიციული საერთაშორისო ტურნირი. მეშვიდე ტურში ტიმანმა დამამარცხა მაია ჩიბურდანიძე, ბელიავსკეგმ — პორტაზენ. ყაიმშე შეთანხმდნენ ნანი და ნიკოლიჩი, იუხუპოვი და ლიუბოეევი, გალიდო ჩანდლერ-მიარტარსონისა და ილესკან-გეორგიევის პარტიები. კვლავ ლიდერობს ტიმანი — 5,5 ქულა და ერთი გადადებული პარტია. მომდევნო ადგილებზე არიან ბელიავსკი — 4,5 (1), ნანი — 4, ლიუბოეევი — 3,5(1), პორტაზენი — 3,5, იუხუპოვი — 3(2), მიარტარსონი — 3(1), ილესკანი — 2,5(2), ჩანდლერი — 2 (3), გეორგიევი — 1,5(3), ნიკოლიჩი — 1,5, ჩიბურდანიძე — 0,5.

◆ **ᲓᲐᲜᲘᲔᲚᲘ.** საქართველოს 1988 წლის საჭადრაკო ჩემპიონატი ქალთა შორის, რომელშიც მონაწილეობენ საერთაშორისო ოსტატები თამარ ხუციშვილი, ალა ჩაკო